

Klachtnummer 2023/208

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klagers] (verder: klagers), ouders van [leerling] van [school] te [vestigingsplaats](verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 22 augustus 2023 de klacht en het ingevulde klachtenformulier van de gemachtigde van klagers, [gemachtigde], werkzaam bij [organisatie] (verder: de gemachtigde van klagers) ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur], directeur van de school (verder: de directeur). De Commissie heeft op 18 september 2023 van [bestuurder], voorzitter van het college van bestuur van het bestuur (verder: de bestuurder), een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 15 november 2023. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klagers;
- de gemachtigde van klagers;
- de directeur;
- de bestuurder.

Feiten en omstandigheden

[leerling] is met ingang van het schooljaar 2022-2023 leerling van de school. [leerling] is gestart in VMBO-TL leerjaar 1. [leerling] is niet bevorderd naar het tweede leerjaar en moet VMBO-TL leerjaar 1 doubleren.

II. Standpunt van klagers

Klagers hebben op 27 juni 2023 en 18 juli 2023 een gesprek gehad met de docenten en de directeur van de school. In het gesprek is duidelijk geworden dat [leerling] een negatief gevoel heeft over de school. Dit komt omdat hij gepest wordt. Daarbij wordt zijn fiets stelselmatig vernield op school en voelt hij zich niet op zijn gemak door de wijze waarop hij wordt aangesproken en behandeld door de docenten en leerlingen op de school.

Als gevolg van dit constante gevoel van onveiligheid heeft [leerling], volgens klagers, niet (voldoende) kunnen presteren op school. Klagers menen dat de motivatie en concentratie van [leerling] zijn aangetast door het gevoel van onveiligheid en dit heeft geleid tot zijn achterblijvende prestaties. Klagers twijfelen er niet aan dat [leerling] over voldoende capaciteiten beschikt om door te kunnen gaan met de opleiding, maar dit niet tot ontplooiing komt door de onveiligheid van hun zoon.

De beoordeling van de school dat [leerling] op een lager niveau beter tot zijn recht komt en een overstap van school zou moeten maken achten klagers prematuur en onvoldoende overwogen door de school. Klagers menen daarnaast dat er geen wettelijke onderbouwing is waaruit blijkt dat een gemiddelde van 5,4 een reden is om een leerjaar over te laten doen. Dit is een beoordeling van de school en de school zou een zorgvuldige overweging moeten maken waarbij een eerlijke kans wordt geboden aan een leerling en de persoonlijke situatie meegewogen wordt. Daarnaast zou de school zorg moeten dragen voor een verbetering in de persoonlijke situatie van [leerling], door hem een veilige(re) schoolomgeving te bieden.

Klagers verzoeken de Commissie onderzoek te doen en daarbij de (veiligheids)situatie van [leerling] mee te wegen.

Klagers zijn van mening dat sprake is van institutionele vooringenomenheid. De school houdt vast aan haar standpunten en in het gesprek op 18 juni 2023 heeft de school zich slechts gericht op het gedrag van [leerling]. De school heeft geen oog gehad voor zijn problemen, het stelselmatige pesten van [leerling] en de negatieve invloed hiervan op zijn resultaten. Dit terwijl klagers dit uitdrukkelijk hebben aangegeven, ook schriftelijk. Klagers voelen zich niet gehoord, geschaad in hun belangen en menen dat sprake is van willekeur. Klagers menen dat de school [leerling] onzorgvuldig heeft beoordeeld en onvoldoende oog heeft gehad voor de psychische invloed van het pesten dat [leerling] op de school heeft moeten doorstaan. Klagers wijzen er op dat een en ander in strijd kan zijn met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

[leerling] heeft schade opgelopen in zijn motivatie en leerprestaties als gevolg van het pesten en opmerkelijk gerichte opmerkingen met betrekking tot [leerling]. De leerkrachten hebben hem de indruk gegeven dat hij extra in de gaten gehouden werd, ook dit heeft hem een ongemakkelijk gevoel gegeven. Ook zijn hem vragen gesteld die ongemakkelijk voor hem bleken.

Klagers zijn van mening dat aan [leerling] de mogelijkheid wordt ontnomen zich te bewijzen en [leerling] in een dusdanig positie terecht is gekomen dat zijn daadwerkelijke talenten niet tot zijn recht komen. Dit als gevolg van het falen op het gebied van een veilige (school)omgeving, een goede sociale-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van [leerling] op de school.

III. Standpunt van verweerders

Het bestuur heeft de klacht in september 2023 intern behandeld en klagers op 13 september 2023 van het interne advies voorzien. Het bestuur reageert daarom op hoofdlijnen op de klachten uit het vragenformulier, onder verwijzing naar hetgeen in de interne procedure reeds is geconcludeerd.

Verantwoordelijkheid docentenvergadering en zorgvuldigheid gevolgde procedure

Elke school dient overgangsnormen vast te stellen. Dit is een onderdeel van het onderwijskundig beleid van een school. De overgangsnormen van de school zijn aan leerlingen en ouders bekend gemaakt via de schoolgids. De beslissing over de bevordering dan wel het doubleren van een leerling behoort tot de pedagogische autonomie van de docent en de school. Docenten gaan over de beoordeling van het kennen en kunnen van de leerling. De docentenvergadering is gehouden daarnaast rekening te houden met studievaardigheden, werkhouding en inzicht van de betreffende leerling.

De school heeft het proces van besluitvorming over het doubleren zorgvuldig, conform wetgeving en eigen beleid doorlopen. Naast de door [leerling] behaalde resultaten zijn hierbij capaciteiten, werkhouding, gedrag en welbevinden meegewogen. [leerling] is op verzoek van de ouders eveneens

in de revisievergadering besproken. Het besluit van de docentenvergadering is echter niet gewijzigd. Het bestuur heeft de besluitvorming door de school en de totstandkoming van het advies over te stappen naar Vmbo-K in de interne klachtbehandeling procedureel getoetst en geoordeeld dat de school tot een zorgvuldig genomen beslissing is gekomen.

Pestgedrag richting leerling en relatie met achterblijvende resultaten

De door klagers aangevoerde relatie tussen stelselmatige pesterijen van medeleerlingen en zijn tegenvallende schoolprestaties is niet aantoonbaar. Klagers hebben de stelselmatige pesterijen pas op 28 juni 2023 voor het eerst op school gemeld. Er hebben gedurende het schooljaar meerdere gesprekken met klagers plaatsgevonden, dit in verband met zorgen van de school over het passend zijn van het niveau van de opleiding voor [leerling] en naar aanleiding van incidenten waarbij [leerling] betrokken was. In geen van deze gesprekken hebben klagers melding gemaakt van pestgedrag, noch hebben zij de zorgen omtrent de mogelijke gevolgen hiervan voor de resultaten van hun zoon gemeld bij de school.

De school kan een en ander ook niet rijmen met de door [leerling] ingevulde vragenlijsten met betrekking tot het welbevinden. Ook hieruit valt niet op te maken dat sprake is van stelselmatig pesten en een gevoel van onveiligheid bij [leerling]. [leerling] geeft hierin aan dat hij het erg naar zijn zin heeft op de school, veel vrienden heeft en de klas leuk vindt. [leerling] heeft wel moeite met sommige vakken.

Handelen mentor en communicatie door school met leerling en ouders

De relatie die klagers zien tussen het optreden van de mentor richting hun zoon en de tegenvallende prestaties van [leerling] zien verweerders niet. Klagers menen dat [leerling] door de mentor dermate onder druk gezet is dat zijn resultaten hieronder hebben geleden. De schoolleiding en het bestuur is hiervan niets gebleken; het functioneren van de mentor wordt door de schoolleiding als positief ervaren. Vanuit de school zijn [leerling] en klagers meermaals gewezen op de tegenvallende resultaten van [leerling], alsook op het gedrag van [leerling]. Dit wordt door de gemachtigde van klagers ingebracht als institutionele vooringenomenheid, dit werpen verweerders verre van zich.

De school heeft in het belang van een succesvolle schoolloopbaan van [leerling] gehandeld conform de eigen bevorderingsrichtlijnen en conform de wet- en regelgeving. De school heeft geadviseerd de overstap te maken naar VMBO-K. De school acht een relatie tussen de tegenvallende resultaten van [leerling] en het pestgedrag van medeleerlingen jegens [leerling] niet aangetoond. Verweerders menen dat de mentor niet aantoonbaar tekort is geschoten in de communicatie met [leerling] en klagers. De tegenvallende resultaten en zorgen op school over de haalbaarheid van het niveau van de opleiding VMBO-TL voor [leerling] zijn vanaf november 2022 met klagers besproken. Verweerders zien geen relatie tussen het gedrag van de mentor van [leerling] en de tegenvallende schoolprestaties. Verweerders zijn van mening dat de klacht [leerling] niet te bevorderen naar 2 VMBO-TL ongegrond verklaard dient te worden.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie is terughoudend bij het beoordelen van beslissingen over het bevorderen van leerlingen omdat het nemen van zulke beslissingen behoort tot het professionele domein van de docenten. De Commissie zal beoordelen of het besluit om [leerling] niet te bevorderen naar 2 VMBO-TL, maar hem te laten doubleren in de eerste klas VMBO-TL op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot deze beslissing heeft kunnen komen. Een klacht over (niet) bevorderen kan

alleen gegrond worden verklaard indien die beslissing kennelijk onjuist is of indien er sprake is van ernstige procedurele gebreken. In dat kader zal de Commissie bij haar beoordeling uitgaan van het door de school vastgestelde beleid inzake de bevordering. De vraag die de Commissie dient te beantwoorden is of het besluit om [leerling] niet te bevorderen op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en/of er sprake is van een evident onjuiste beslissing.

De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in de schoolgids en gepubliceerd op de website. In de overgangsnormen is het navolgende opgenomen:

“Overgangsnormen HBM

Overgangsnormen klas 1 vmbo-t -> klas 2 vmbo-t

Een leerling wordt bevorderd als het eindrapport voldoet aan de volgende normen:

- * het overgangsgemiddelde van alle vakken is tenminste een 6.0 of hoger (onafgerond)*
- Het gemiddelde van de vakken Kunstplein en LO tellen als één cijfer mee*
- * maximaal 2 tekortpunten*
- * maximaal één tekortpunt voor de vakken Nederlands, Engels of wiskunde*
- * de vakken kunstplein, LO (en indien gekozen Ondernemen of Sportklas) zijn allen voldoende (dit betekent een 5.5)*
- *alle opdrachten uit LOB-dossier dienen afgerond te zijn*

NB1:

Doubleren behoort alleen tot de mogelijkheden in uitzonderlijke gevallen.

Bijzondere omstandigheden moeten gedurende het schooljaar reeds bekend zijn bij de mentor en teamleider.

NB2:

1 tekortpunt = het cijfer van 5.4-4.5

2 tekortpunten= het cijfer van 4.4-3.5

3 tekortpunten= het cijfer van 3.4-2.5

NB3:

Deze overgangsnormen gelden ongeacht of het onderwijs hybride of fysiek plaatsvindt”

Gelet op de resultaten van [leerling] staat vast dat hij niet aan de overgangsnormen voldeed. [leerling] is in de docentenvergadering besproken. De docentenvergadering heeft unaniem besloten tot het niet bevorderen van [leerling]. In de overgangsvergadering zijn de capaciteiten van [leerling] besproken. De docenten achten [leerling] nog niet klaar voor klas 2 op basis van zijn kennis en vaardigheden.

In verband met nieuw ingebrachte informatie zijdens klagers is [leerling] op 18 juli 2023 in de revisievergadering besproken. In de revisievergadering is de nieuwe informatie besproken en gewogen. Dit heeft echter niet tot een ander oordeel van de docenten geleid; ook in de revisievergadering is er unaniem tegen bevordering naar 2 VMBO-TL gestemd.

De Commissie stelt vast, op grond van de stukken en hetgeen partijen ter zitting naar voren hebben gebracht, dat de school niet alleen heeft gekeken naar de cijfers van [leerling] maar ook naar zijn inzet en werkhouding. Uit de rapportgegevens blijkt dat [leerling] het gehele schooljaar niet aan de overgangsnormen voldaan heeft. Hij heeft gedurende het gehele jaar een onvoldoende resultaat

gehad om bevorderd te kunnen worden en de school heeft hier veelvuldig haar zorg over uitgesproken richting klagers.

Gezien de wisselende resultaten heeft de school er onvoldoende vertrouwen in dat [leerling], met kans op succes, het tweede jaar zal kunnen volgen. Dit komt de Commissie niet onredelijk voor, zodat zij van oordeel is dat de school in redelijkheid tot beslissing heeft kunnen komen [leerling] niet te bevorderen. De school heeft daarbij het vastgelegde en kenbare beleid gevolgd. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ten aanzien van het pestgedrag overweegt de Commissie als volgt. Het uitgangspunt in het onderwijs is dat een school zich moet inspannen om een veilige omgeving voor de leerlingen te scheppen. Wanneer zich gebeurtenissen voordoen die maken dat een leerling zich niet veilig voelt dan is dat op zichzelf nog niet aan de school te verwijten. Pestgedrag is niet altijd te voorkomen. Een klacht over het onvoldoende bieden van veiligheid en niet adequaat optreden tegen pesten zal daarom pas gegrond kunnen worden verklaard als er sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de school.

Om te kunnen spreken van pesten moet er sprake zijn van structureel, moedwillig kwetsend gedrag, gericht tegen de leerling. De Commissie kan uit de informatie van partijen niet concluderen dat er sprake was van pesten. Klagers hebben geen concrete situaties benoemd die onderbouwen en aannemelijk maken dat [leerling] (al langer) slachtoffer van pestgedrag was, behoudens het ter zitting benoemde incident met betrekking tot het in elkaar trappen van [leerling]s fiets. De gemachtigde van klagers heeft geen nadere incidenten of voorbeelden gegeven die betrekking hebben op pestgedrag of op [leerling]. Verweerder heeft aangegeven niet eerder dan eind juni 2023 op de hoogte zijn gesteld van (structureel) pestgedrag jegens [leerling], terwijl er met klagers en [leerling] regelmatig gesprekken zijn gevoerd over de zorgen rondom de resultaten van [leerling].

Hoewel klagers stellen dat sprake is van structureel pesten, met de slechte resultaten tot gevolg, weerspreekt verweerder de stelling van klagers. Uit het overgelegde logboek blijkt dat [leerling] zelf in de enquêtes heeft aangegeven het naar zijn zin te hebben en veel vrienden te hebben op school. Uit niets blijkt dat sprake is van een onveilig gevoel bij [leerling]. De Commissie heeft geen aanleiding aan te nemen dat [leerling] de enquête anders heeft ingevuld dan zijn daadwerkelijke ervaring. Ook dit klachtonderdeel is ongegrond.

Voor wat betreft het handelen van de mentor, de communicatie en de gestelde institutionele vooringenomenheid overweegt de Commissie het navolgende.

Om te kunnen spreken van institutionele vooringenomenheid dient sprake te zijn van vooroordeel tegen [leerling] en/of klagers waardoor verweerders geen onderscheid meer zagen tussen “goed” en “kwaad” en [leerling] bij voorbaat als schuldige is c.q. werd aangewezen, waarbij hij geen tot weinig onderbouwing van de beschuldiging te horen kreeg. Dit met het gevolg dat [leerling] en/of klagers zich niet konden verdedigen of het gedrag konden verbeteren.

De Commissie heeft het door klagers gestelde niet vast kunnen stellen, klagers hebben de stelling niet onderbouwd met bewijstukken, voorbeelden of anderszins informatie aan de Commissie verstrekt zodat zij niet heeft kunnen vaststellen dat de school vooringenomen is (geweest) jegens [leerling]. [leerling] is, blijkens het logboek van de school, veelvuldig uit de les gestuurd omdat hij brutaal is tegen docenten, geen gehoor geeft aan verzoeken van docenten, zich met medeleerlingen bemoeit en niet (goed) meedoet in de les. De Commissie kan niet anders dan concluderen dat de school, om de orde

in de klas te behouden en/of te herstellen, met een juiste intentie er voor kiest de leerling die verstorend gedrag vertoont uit de les te verwijderen.

Het is de Commissie evenmin gebleken dat sprake is van onbehoorlijk optreden door de mentor van [leerling]. Van een school, in het bijzonder van een mentor van een leerling, mag worden verwacht dat zij de schoolloopbaan van een leerling monitoren en wanneer nodig in goede banen leiden. Ook mag worden verwacht dat zij de nodige begeleiding bieden. De mentor heeft in dat kader regelmatig contact gezocht met klagers en de zorgen van de school met klagers gedeeld. De Commissie kan klagers niet volgen in het standpunt dat de houding van de mentor heeft bijgedragen aan het doubleren of dat dit beschouwd dient te worden als institutionele vooringenomenheid.

De Commissie wil klagers -ten overvloede- meegeven dat zij er verstandig aan doen de zorgen van de school over de (tegenvallende) resultaten van [leerling] serieus te nemen en tezamen met de school te kijken naar een oplossing, dit in het belang van [leerling]. Beide partijen staan immers voor dat [leerling] op een succesvolle wijze zijn schoolcarrière kan doorlopen.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht ongegrond en ziet geen aanleiding voor het doen van een aanbeveling aan het bestuur.

Aldus gegeven op 15 november 2023 door mr. Joh.C. Westmaas, voorzitter, ing. J.T. Havinga MES en M. de Blaauw MEd, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.